

Poetry's

Fire

Poetry's Fire

An Anthology of Georgian Poetry

Translated from the Georgian

by

Adam J. Sorkin and Nana Bukhradze

Tbilisi - 2008 - თბილისი

UDC (უაკ) 821.353.3.03=111
კ-506

რედაქტორი: ქეთევან ტომარაძე

Editor: Ketevan Tomaradze

დამკაბადონებელი: ირაკლი შეშელიძე

Computer service: Irakli Sheshelidze

ISBN 978-9941-0-2232-6

The Feast of Translation - The Translator's Choices

The translator's choices are like a fabulous Georgian feast – piled high with rich dishes prepared with forethought, tradition and care. Every bite selected, every convivial goblet of wine drunk with relish, adds to the quality of the experience. But on this sumptuous table, there are always dishes that go unsampled, by omission, by preference of palate or by satiety of effect. So, too, with translation; despite the translator's plenty, the table should not groan with the excess that warm hospitality provides. The preparer of the verbal feast of poetry must always keep in mind the needs and the intended experience of those who will be partaking in it. The translator should cook up neither too much nor too little, nothing either too lofty and spicy on the tongue or too prosy and insipid in flavor.

In this translation, I and my co-translator, Nana Bukhradze, whose inspiration led to our undertaking this project, have endeavored to render the poetry selected into the supple measures of contemporary, American-inflected English. This presents perhaps a different menu than many previous translations; the conscious aim is to situate Georgian poetry in the context of American poetic resources and traditions. Such a choice entails a number of consequences. To begin with, some of the rhythmic patterns and likewise the symmetry of regular rhyme schemes have been replaced by what the translators hope will be seen as a quieter but no less effective music. In this new music, the chiming of internal echoes of sound – the resonance of vowel and consonant repetition within and among the lines (assonance and consonance) – together with slant or partial rhyme (the techniques that are sometimes called vowel and consonant rhyme), as well as true rhyme, will complement the freshness of modern diction. Sometimes, therefore, in place of the formal features of the original, this translation strives for corollary devices and effects. But it always keeps paramount the contours and suggestiveness of the image, metaphor and figurative language, along with tone of voice: those aspects of poetry that are most readily transferred from language to language and that make up the essence of poetry's imaginative power.

This small anthology consists of a sampling of four of the varied and fascinating poets among the many who make up Georgia's long-flourishing tradition of verse. The poets we have chosen to present span the twentieth century, from Galaktion Tabidze, Terenti Graneli and Giorgi Leonidze to Ana Kalandadze, who is now over eighty and still writing; thus this anthology continues symbolically into the twentieth-first century. Our title, *Poetry's Fire*, derives from a phrase in one of the poems by Leonidze on the pages that follow. The work of these four celebrated writers suggests the music and heat, the passion and vivid imagination, the authority and strength of still living folk traditions, as well as the lyrical and spiritual intensity that can be found in the landscape of Georgian poetry, as varied as the topography of this ancient country and cradle of civilization in the Caucasus, for millennia a major crossroads of peoples and cultures.

It has always been my assumption as a translator that the rich vintages of the source language – and the Georgian language as well as Georgian poetry-making and wine-making are ancient creations – should be decanted into the new wine bottles of the target language in order best to serve them to contemporary readers of English, to whet their appetites and hint at the multifarious and subtle flavors of the originals. So I'll end this brief note with a toast to welcome readers to the small feast to come: To English-language readers of today, and to Georgian poets past and future.

But I cannot conclude without expressing my personal gratitude (and that of my wife, Nancy) to our hosts in Georgia, Nana Bukhradze and her husband Felix Kalandarishvili, for their lavish hospitality and kindness while I worked on this book.

Adam J. Sorkin
Tbilisi, June 2006

სტუმრად „ნადიმზე“

მთარგმნელის არჩევანი დიდი სიფრთხილითა და რუდუნებით მომზადებულ უხვკერძიან, გასაოცარ ქართულ სუფრას ჩამოჰგავს, სადაც ყოველი ლუკმა, სალადობოდ აწეულ, დაცლილ თითოეულ სასმისს ერწყმის და კიდევ უფრო ამძაფრებს განცდას.

მაგრამ, ამ უხვ სუფრაზე ყოველთვის მონაახება კერძი, რომელიც დაუგემოვნებელი დარჩება სტუმრის გურმანობის თავისებურების, ანდა თავად კერძის ზედმეტი მაწიერობის გამო. სწორედ მსგავს პრობლემას ვაწყდებით, როდესაც რაიმეს თარგმნას ვკიდებთ ხელს.

მთარგმნელის წინაშე გადაშლილი დიდი არჩევანი, მასპინძლის ხელგაშლილობის, მისი მონდომების მიუხედავად, სუფრას არ უნდა ამძიმედეს. პოეზიის „სიტყვის მზარეულს,“ იმ პიროვნების გათვალისწინება მართებს ნადიმზე რომ აპირებს სტუმრობას. სხვა სიტყვებით, მზარეულმა არც ზედმეტად უხვი და არც ზედმეტად ღარბული სუფრა არ უნდა გაშალოს; გემოვნებისათვის იგი რაიმე ზედმეტად დახვეწილსა და შენელებულს არ უნდა ამზადებდეს; არ უნდა ამზადებდეს არც რაიმე სრულიად ჩვეულებრივსა თუ უგემურს.

წინამდებარე თარგმანში, მე და ჩემმა კოლეგამ, ვისი ინიციატივითაც ეს პროექტი განხორციელდა, მიზნად დავისახეთ ქართული პოეზიის რამდენიმე ნიმუში თანამედროვე მოქნილ ამერიკულ ენაზე გადაგვეტანა, ე.ი. გადმოგვეცა ის ამერიკული პოეტიკის, გამოხატვის საშუალებებსა და ტრადიციებზე დაყრდნობით, რამაც წინა თარგმანებისაგან განსხვავებული „მენიუ“ წარმოგვიჩინა: შეიცვალა რიტმის ჩვეული სიმეტრია, როგორც ვიმედოვნებდით შედარებით ხმადაბალი, მაგრამ არანაკლებ ეფექტური მუსიკით.

პოეზიის ახლებურ მუსიკაში კი ბგერათა შინაგანი ჟღერადობა, ბწყარებს შორის ხმოვნისა და თანხმოვნის მონაცვლეობა, რითმების სისტემასთან ერთიანობაში, თანამედროვე, ორიგინალურ სტილს ავსებს და აყალიბებს. ამიტომაც, ნაცვლად ფუძე ენის მაღალი სტილისა, თარგმანი, ზოგჯერ, საბოლოო შედეგის მექანიზმების ამოქმედებისაკენ მიისწრაფვის. ამასთან, თარგმანი არ ივიწყებს ორიგინალის, მისი უზენაესობის კონტურებს; პოეტური ხმის ტონალობასთან ერთად, ხატის, მეტაფორისა და ფიგურატიული ენის მრავალაფეროვნებას - პოეზიის ასპექტებს, რო-

მელიც პლასტიკურად გადაიტანება ენიდან ენაში და თავისი თვისობრიობით, წარმოსახვის ძალას სათანადო იმპულსს ანიჭებს.

ეს მცირედი ანთოლოგია გვაცნობს ერთმანეთისაგან განსხვავებულ ოთხ ქართველ პოეტს, რომელთაგან თითოეული, თავისებურად მომხიბლავია. სხვა პოეტებთან ერთად ისინი ავითარებენ წარმატებული ქართული ლექსის მთავალსაუკუნოვან ტრადიციებს.

ამჯერად XX საუკუნის პოეტები შევარჩიეთ: გალაქტიონ ტაბიძე, ტერენტი გრანელი, გიორგი ლეონიძე და ანა კალანდაძე, რომელიც კვლავაც განაგრძობს ქართული მუზის სამსახურს და, ამგვარად, წიგნიც, სახელწოდებით „პოეზიის ცეცხლი“, სიმბოლურად აგრძელებს სიცოცხლეს XXI საუკუნეში. სათაურში გატანილი ეს სიტყვები, ანთოლოგიაში წარმოდგენილ გიორგი ლეონიძის ერთ ლექსს დაეხსენებო.

სახელოვანი ქართველი პოეტების ნიმუშები, ცოცხალი ფოლკლორული ტრადიციების უკვდავების აღიარებისა და პატივისცემის პარალელურად, გვაზიარებს სიტბოს, ვნებებსა და წარმოსახვის მგზნებარებას, რაც ლირიზმსა და სულიერ ცხოველმყოფელობას, იმ ძალას ერწყმის, ქართული ლექსის მრავალფეროვან, საინტერესო ლანდშაფტში რომ იკვეთება და ისეთივეა, როგორც თავად საქართველო – ცოილიზაციის აკვანი კავკასიაში, ხალხთა და კულტურათა გზაჯვარედინი ათასწლეულთა წიაღში.

მე როგორც მთარგმნელს, ყოველთვის მიმაჩნდა, რომ სათარგმნი ენის ზეპირიელი ჭირნახული აუცილებლად უნდა დაბინავდეს სამიზნე ენის ახალ ჭურჭელში; ქართული ლექსის შემთხვევაში, ის როგორც „უძველესი ღვინო“ ახალ ჭურჭელში გადაგვაქვს, რათა ინგლისურენოვან მკითხველში ანაზღად გამოვიწვიოთ ქართული ლექსის მრავალფეროვნებისა და ნაზი სურნელის დაგემოვნების წადილი.

მცირე შესავლის დასასრულს ამ მოკრძალებული „ნადიმის“ მომავალ ინგლისურენოვან სტუმრებს ღვინით ხელში ვეგებები:

გაუმარჯოს თანამედროვე ინგლისურენოვან მკითხველს!

გაუმარჯოს ქართველი პოეტების წარსულსა და მომავალს.

ადამ სორკინი

პენსილვანიის უნივერსიტეტის
პროფესორი, აშშ 2006 წელი.

www.fox.com
www.fox.com
www.fox.com

გალაკტიონ ტაბიძე
Galaktion Tabidze
1892-1959

გალაკტიონ ტაბიძე 1892-1959

გალაკტიონ ტაბიძე 1933 წელს სახალხო პოეტი ხდება. მას ხალხმა, სიყვარულით, უბრალოდ, გალაკტიონი უწოდა. იგი ცნობილია როგორც ახალი ქართული ლექსის მამამთავარი, ქართული პოეზიის მემკვიდრე და ნიკოლოზ ბარათაშვილის სულიერი შთამომავალი. XX საუკუნის ოციან წლებში მან ქართული პოეტური გამოცდილება გადაახალისა და გაამდიდრა, თანამედროვეობასთან შესაბამისობაში მოიყვანა. „არტისტული ყვავილების“ შემდეგ (1919) გალაკტიონ ტაბიძე თავად ხდება საკუთარი ნიჭის საყოველთაო აღიარების მოწმე. ლექსებმა: „თოვლი“, „მთაწმინდის მთვარე“, „ლურჯა ცხენები“ მის პოეზიას ახლებური ჟღერადობა და რითმები შესძინა და კლასიკოსის სახელი დაუმკვიდრა.

Galaktion Tabidze

Galaktion Tabidze (1891 or 1892–1959) was granted the prestigious title of “People’s Poet of Georgia” in 1933, and he is affectionately known by Georgians by the nickname “Galaktioni.” He is known for leading a renewal of Georgian verse that, in the early decades of the twentieth century, refreshed and modernized the sounds and rhythms of poetic practice while paying heed to the heritage of such venerated poets as Nikoloz Baratashvili. From the time of *Artistic Flowers* (1919), he was widely recognized and esteemed for his talent. Poems such as “Villanelle,” “The Moon of Mtatsminda” and “Blue Horses” are considered classics.

ლურჯა ცხენები

როგორც ნისლის ნამქერი, ჩამავალ მზით ნაფერი,
ელვარება ნაპირი სამუდამო მხარეში!
არ ჩანდა შენაპირი, ვერ ვნახე ვერაფერი,
ცივ და მიუსაფარი მდუმარების გარეშე.
მდუმარების გარეშე და სიცივის თარეშში,
სამუდამო მხარეში მხოლოდ სიმწუხარეა!
ცეცხლი არ კრთის თვალეში, წევხარ ცივ სამარეში,
წევხარ ცივ სამარეში და არც სულს უხარია.
შეშლილი სახეების ჩონჩხიანი ტყეებით
უსულდგმულო დღეები რბიან, მიიჩქარიან!
სიზმარიან ჩვენებით – ჩემი ლურჯა ცხენებით
ჩემთან მოესვენებით! უველანი აქ არიან!
იჩქარიან წამები, მე კი არ მენანება:
ცრემლით არ ინამება სამუდამო ბალიში;
გაქრან ვნება-წამება, როგორც ღამის ზმანება,
ვით სულის ხმოვანება ლოცვის სიმსურვალეში.
ვით ცეცხლის სეტიალი, როგორც ბედის ტრიალი,
ჩქარი გრგვინვა-გრიალით ქრიან ლურჯა ცხენები!
უვავილნი არ არიან, არც შვება-სიზმარია!
ესლა კი სამარეა შენი განსასვენები!
რომელი სცნობს შენს სახეს, ან ვინ იტყვის შენს სახელს?
ვინ გაიკებს შენს ძახილს, ძახილს ვინ დაიჯერებს?
ვერავინ განუკემებს საოცრების უბეში,
სძინავთ ბნელ ზვეულებში გამოუცნობ ქიმერებს!
მხოლოდ შუქთა კამარა ვერაფერმა დაფარა:
მშრალ რიცხვების ამარა უდაბნოში დღედება!
შეშლილი სახეების ჩონჩხიანი ტყეებით
უსულდგმულო დღეები ჩნდება და ქვესკნელდება.
მხოლოდ ნისლის თარეშში, სამუდამო მხარეში,
ზევით თუ სამარეში, წვევლით შენახვენები,
როგორც ზღვის სეტიალი, როგორც ბედის ტრიალი,
ჩქარი გრგვინვა-გრიალით ქრიან ლურჯა ცხენები!

Blue Horses

Mists' snowy drifts are caressed by the setting sun,
A flashing shore, the land of eternity!
No sign of the promised land could I see,
Just cold and a lonely silence.
Silence and the wrath of cold,
In the undying country, only remorse.
No light in your eyes, you lie in a cold tomb –
You lie in a cold tomb, your soul feels no gladness.
Crazed faces of skeleton trees,
Hollow days fly by with unseemly haste!
Through dream visions – drawn by my blue horses
You'll be carried to where I am. They all are here.
The minutes race on, but I have no regret:
The eternal pillow is not sprinkled with tears,
Vanished are passion and torment like night phantoms,
Like the soul's euphony in the blaze of prayer.
The blue horses dash away in a sudden thunderbolt,
Like fire's swirl, fate's whirlwind!
Here, neither flowers nor relief – a dream!
Your place of rest will be the grave!
Who will know your face or speak your name?
Who will hear your cry, who will believe it?
Nobody will comfort you in this vale of wonders,
Riddling chimeras drowse in the land's dark spirals.
But light's arch cannot be canopied!
The desert-swell crests with bone-dry numbers.
Crazed faces of skeleton trees,
Hollow days emerge, quickly rebury themselves.
Only the rage of mists – in this land of eternity,
High above or in the grave, cursed and condemned –
Like the sea's roaming, fate's whirlwind and
Bolt from the sky, the blue horses thunder away.

ცამეტი წლის ხარ

ცამეტი წლის ხარ და შენი ტყუეა
ჭაღარა გულის ზმანება ავი, –
ჩააწვევთ რივში ცამეტი ტყუია,
ცამეტჯერ უნდა მოვიკლა თავი!

გაივლის კიდევ ცამეტი წელი,
მოახლოვდება გზა ოცდაექვსი,
მოცულავს მაღალ სამბახებს ცელი,
ატირდება დრო და ჩემი ლექსი.

ო, როგორ მიდის ახალგაზრდობა –
დაუნდობელი სურვილი ლომის!
და უოველივე როგორ ნახდება,
როცა ახლოა მზე შემოდგომის.

1916

You're Thirteen

You're thirteen and your captive
Is an evil phantom of a grizzled heart –
Let thirteen bullets be laid out in a row,
I must shoot myself thirteen times!

Another thirteen years will roam
Closer to Highway 26. Tall irises
Must be scythed low, and time
Will weep. So too, my poem.

Oh, how soon they pass, these years of youth –
The cruel, roaring lust of the lion!
Then everything fades to quiet
When the autumn sun is close.

1916

პილანელი

ყოველივე ქარია და ჩვენება!
ოჰ, სიცოცხლეს უეცარი ქარია...
მარადია ერთადერთი: შვენება.
ყოველგვარი ღამეების თენება,
კარგად იცი, სულს, რომ სიზმარია,
ყოველივე ქარია და ჩვენება.
ყოველივე ძერხის გადაჭენება
ნათქვამია, როგორც ძველი არია
მარადია ერთადერთი: შვენება,
ისევ ნგრევა, ისევ ისე შენება.
მოსაწეენი, მგლოვიარე ზარია,
ეველაფერი ქარია და ჩვენება.
ყოველივე: ცხედრის გამოსვენება
მხოლოდ მავნე ქვეყნის სულს უხარია,
მარადია ერთადერთი: შვენება,
სამუდამო ძილი და მოსვენება
როგორ მინდა, მავრამ როგორ მწარეა...
ეველაფერი ქარია და ჩვენება,
მარადია ერთადერთი შვენება.

1922

Vilanel

All is vision and wind!
Even life – a sudden wind . . .
But beauty is eternal: only beauty.

Day's dawning at night's end,
My dearest soul, just myth.
All is vision and wind.

The heavy sway of Pegasus's gallop
Beats out arias repeatedly sung.
Beauty is eternal: only beauty.

Again to destroy, again to build . . .
Tedious bell that tolls and tolls
For all – simply vision and wind.

Among the living: to bear a coffin
Brings joy to wicked souls alone,
For beauty is eternal: only beauty.

I long for rest and peaceful sleep
But it is bitter, so bitter.
All is vision and wind . . .
Beauty is eternal: only beauty.

1922

* Vilanel- poetic metre spread in Midcentury Europe.

ბაჟშვობის დღეები

გაფრინდა ბაჟშვობის დღეები,
მინდვრები, ჭალები, ტყეები.
უეცრად მოვიდა შავეებით
სხვა ბაჟშვი შორეულ დაბიდან.
მწუსარე ფერსულში ჩავებით
და თვალი ცრემლებმა დაბინდა,
ბალახი, მდინარე, ხეები,
დღეები, ბაჟშვობის დღეები.

1915

Childhood Days

Childhood days have flown,
The meadows, cornfields, woods.
Suddenly, from a distant land,
A strange child in black appears.
We fling ourselves in a mournful dance
And our eyes blur with tears.
The grass, river, trees,
Our days, childhood days.

1915

რომელი საათია?

ესლა, რა თქმა უნდა, ძლიერ გვიანაა.
გულში მწუხარებამ ღამე გაათია
მაინც არ მასვენებს მწარე სინანული –
რომელი საათია? რომელი საათია?
ვდგევარ ფანჯარასთან, ღამე არ იცვლება,
მთელი შემოდგომა თავზე დამათია,
ესლა მხოლოდ სამი იყოს; შეიძლება?
რომელი საათია? რომელი საათია?
სამის, შეიძლება, არის მესამედი,
მავრამ გაიხედავ, მაინც წუვდიაღია,
კივის სადგურიდან ზარი მეცამეტე –
რომელი საათია, რომელი საათია?
ფიქრში გახვეული ბნელი დერეფანი,
ღამის მეეტლე რომ ვეღარ დაატია.
ისევ ნერვიულად რეკავს ტელეფონი, –
რომელი საათია, რომელი საათია?
ღმერთო, როგორ მოხდა, წვიმა მოსისხარი
თითქოს შეუწყვეტი კუზრის ნაკადია,
აღარ გათენდება ღამე საზიხლარი!
რომელი საათია, რომელი საათია?
იყო ძარღ ბოდღერი: „მწარე და ძვირფასი
თრობის საათია, ღვინის საათია!“
ასე იძლეოდა ზახუსს შეკითხვაზე –
რომელი საათია?

1914

What Is the Time

Now, no doubt, the hour must be late . . .
Despair has settled for the night in my heart,
Tortured once more by bitter regret –
What time is it? What time is it?
Beyond the window where I stand, implacable night.
Only autumn has dawned for me.
Maybe it's three o'clock, could it really be three?
What time is it? What time is it?
Maybe somehow one-third of this . . .
But a glance outside shows black.
From the station the bell screams thirteen –
What time is it? What time is it?
This dark corridor shrouded in thought
Cannot resist the night coachman . . .
The telephone rings, rings again, nervously –
What time is it? What time is it?
God, this sudden early-morning rain
Attacks like an endless torrent of pitch.
Does this hateful night know any bounds?!
What time is it? What time is it?
But listen to Charles Baudelaire: "Bitter and precious hour,
Time for ecstasy, it's wine o'clock!"
That's how he'd answer the question –
What time is it?

1914

ქალაქში, მტვერში, წაიქცა ბავშვი
ნუკრის თვალებით, თმით – მიმოვებით.
და მწუსარების მალენიავში
მოფრინდნენ ლურჯი ანგელოზები.

შემლილი სახით კიოდა ქუჩა,
შორს კი მზე დარჩა და მშობლის კერა!
მსეყე ჰევადოდა სოფლად ალუჩა
და გაისმოდა დების სიმღერა.

1915

I.A.

Into the dust of the town there fell a child,
Eyes like a fawn's, hair a mimosa's.
Angels of blue flew down to earth
On grief's fleet, gusty breezes.

The street shrieked in terror,
Sun and parental hearth left far behind.
Under the village sun a plum tree burst into flower
And the sisters could be heard in song.

1915

თოვლი

მე ძლიერ მიყვარს იისფერ თოვლის
ქალწულებივით ხიდიდან ფენა,
მწუსარე გრძნობა ცივი სისოვლის
და სიყვარულის ასე მოთმენა.
ძვირფასო! სული მევსება თოვლით:
დღეები რბიან და მე ვბერდები!
ჩემს სამშობლოში მე მოველე მხოლოდ
უდაბნო ლურჯად ნახავრდები.
ოჰ! ასეთია ჩემი ცხოვრება:
იანვარს მომმედ არ ვემნელები,
მაგრამ მე მუდამ მემანსოვრება
შენი თოვლივით მკრთალი ხელები.
ძვირფასო! ვხედავ... ვხედავ შენს ხელებს,
უღონოდ დახრილს თოვლთა დაფნაში.
იელვებს, ქრება და კვლავ იელვებს
შენი მანდილი ამ უდაბნოში
ამიტომ მიყვარს იისფერ თოვლის
ჩვენი მდინარის ხიდიდან ფენა,
მწუსარე გრძნობა ქროლის, მიმოვლის
და ზამბახების წეებად დაწვენა.
თოვს! ასეთი დღის ხარებამ ლურჯი
და დაღალული სისმრით დამთოვა.
როგორმე ზამთარს თუ გადავურჩი,
როგორმე ქარმა თუ მიმატოვა!
არის გზა, არის ნელი თამაში...
და შენ მიდიხარ მარტო, სულ მარტო!
მე თოვლი მიყვარს, როგორც შენს ხმაში
ერთ დროს ფარული დარდი მიყვარდა!
მიყვარდა მაშინ, მათრობდა მაშინ,
მშვიდი დღეების თეთრი ბროლება,
მინდვრის ფოთლები შენს დამლილ თმაში

Snow

I love it when I see violet snow
Falling virginal from the bridge,
The wind's biting edge of grief,
The mood of patience that softens love's fierce glow.
My dearest! Snow keeps drifting in my soul,
Days gallop by – and I grow old!
I have wandered my country's deserts
Velveted in blue.
And that's my life:
January finds it easy to befriend me as a brother.
But I'll always remember your snow-pale hands.
My dearest! I see . . . I see your hands,
Listless, angled in a laurel of snow.
Your shawl glistens, vanishes in this desert, again glistens.
That is why I love it when I see violet snow
Falling virginal from our bridge,
The wind's biting edge of grief, its wandering,
Irises laid languidly in rows.
It snows! A snowy day heralds such exhilaration –
The blue, exhausted dream snows over me.
If only I survive this winter,
If only this wind lets me be.
There is a road and there is a tender game . . .
Where you come walking through the snow alone, alone!
I love the snow, much as
Once I loved the secret melancholy in your voice!
The way I loved then, so many things made me dizzy,
The serenity of days in their white crystallization,
Wildflowers in your loose hair,
Wind-blown, clinging to your cheek.
I thirst for you now

და თმების ქარით გამოქროლება.
მომწეურდი ესლა, ისე მომწეურდი,
ვით უბინაოს – ყოფნა ბინაში...
თეთრი ტყეების მიმევეება გუნდი
და კვლავ მარტო ვარ მე ჩემ წინაშე.
თოვს! ამნაირ დღის ხარებამ ლურჯი
და დაღალული ფიფქით დამთოვა.
როგორმე სამთარს თუ გადავურჩი!
როგორმე ქარმა თუ მიმატოვა!

1916

As a homeless person yearns to be welcomed home . . .
The groves follow me in white
And again I'm alone, face to face with myself.
It snows! A snowy day heralds such exhilaration –
The blue, exhausted dream snows over me.
If only I survive this winter,
If only this wind lets me be.

1916

მთაწმინდის მთვარე

ჯერ არასდროს არ შობილა, მთვარე ასე წყნარი!
მღუპარებით შემოსილი შეღამების ქნარი.

ქროლვით იწვევს ცისფერ ლანდებს და ხეებში აქსოვს
ასე ჩუმი, ასე ნაზი ჯერ ცა მე არ მახსოვს!

მთვარე თითქოს წამბახნია, შუქთა მერთალი მძივით,
და მის შუქში გახვეული მსუბუქ სიზმარვით

მოსჩანს მტკვარი და მეტეხი თეთრად მოეღვარე
ოჰ! არასდროს არ შობილა ასე ნაზი მთვარე!

აქ, ჩემს ახლოს, მოხუცის ლანდს სძინავს მეფურ
ძილით,
აქ, მწუხარე სასაფლავს, ვარდით და გვირილით

უფინება ვარსკვლავების კრთომა მხიარული...
ბარათაშვილს აქ უეუარდა ობლად სიარული...

და მეც მოგვედე სიმღერებში ტბის სევდიან გედად,
ოღონდ ვთქვა, თუ დამემ სულში როგორ ჩაიხედა,

თუ სიზმარმა ვით შეისხა ციდან ცამდე ფრთები
და გაშალა ოცნებათა ლურჯი იაღქნები;

თუ სიკვდილის სიანლოვე როგორ ასხვაფერებს
მომაკვდავი გედის ჰანკთა ვარდებს და ჩანჩქერებს,

თუ როგორ ვგრძნობ, რომ სულისთვის, ამ ზღვამ რომ
აღზარდა,
სიკვდილის გზა არრა არის, ვარდისფერ გზის კარდა;

The Moon Of Mtatsminda

Never before has the moon been so still!
Arrayed in silence, the lyre of twilight.

Moon-gentle breezes weave blue shadows in the branches . . .
I can't remember the sky so tender, so tranquil.

As if the moon were an iris with a necklace of pale light
And under its beams, wrapped in ethereal dream,

The Mtkvari and Metekhi revealed in a gleam of white . . .
Oh! Never before has the moon been so still!

Here, beside me, the shade of an old man in royal slumber,
Here, in this mournful cemetery, glittering stars

Speckle the ground with flowers, rose and chamomile . . .
Here, Baratashvili loved to wander, solitary . . .

Let me die in song like a desolate swan
And learn how night peers into the soul,

How dream grows wings that reach from sky to sky
And unfurl dream-sails of blue;

I want to know how the nearness of death transforms
Roses and rushing cataracts, the dying swan's threnody.

How for the soul nurtured by the sea,
The highway of death becomes no more than a rose-pink path

რომ ამ გზასე ზღაპარია მგოსანთ სითამამე,
რომ არასდროს არ ყოფილა ასე ჩუმი ღამე.

რომ, აჩრდილნო, მე თქვენს ახლო სიკვდილს ვეგებები,
რომ მეფე ვარ და მგოსანი და სიმღერით ვკვდები,

რომ წაჰყვება საუკუნეს თქვენთან ჩემი ქნარი
ჯერ არასდროს არ შობილა მთვარე ასე წყნარი!

1915

On which the boldness of poets seems a fairy tale:
Never before has the moon been so still!

Ghosts, so close to you, I welcome death,
I am a king and poet who dies in song,

And my lyre will outlast mortal time . . .
Never before has the moon been so still!

1915

¹ Nikoloz Baratashvili – XIXth century Georgian poet whose creative work is an acme of Georgian Romanticism; N. Baratashvili found his eternal peace among other sons of Georgia in a pantheon on Mount Mtatsminda – ‘Holy Mountain’ – Tbilisi.

ტერენტი გრანელი
Terenti Graneli
1897-1934

ტერენტი გრანელი 1897-1934

ლექსების წერა ჯერ კიდეთ სკოლაში სწავლის პერიოდში დაიწყო. 1919 წელს პირველ პოეტურ კრებულს აქვეყნებს. მალე სულიერად ავადდება და ოთხ წელს საავადმყოფოში ატარებს. მისი წიგნების სათაურები თავად მეტყველებს პოეტის შემოქმედების მთავარ თემებზე: მარტოობა (განპირობებული მოკვამური ცხოვრების სტილით), ეგზისტენციური სევდა, მეტაფიზიკური უიმედობა, გაწონასზორებული მისტიკურ-რელიგიური მდგომარეობა, თრობა და განწირულობის ქრისტესმიერი განცდა.

Terenti Graneli

Terenti Graneli (1897–1934) started writing in his school years and published his first book of poetry in 1919. Soon after, he suffered a serious mental illness and spent most of four years hospitalized. A number of his book titles reflect the major themes in his poetry: solitariness (perhaps accentuated by his independent, Bohemian personal way of life), existential grief, and a metaphysical hopelessness counterbalanced by his mystical religious intoxication with the sacrificial, Christ-like role the poet plays – for instance, *Requiem* (1920), *Mourning Lines* (1921) and *Tears from the Soul* (1924).

გაზაფხულის საღამო

გაზაფხულის საღამოა მშვიდი,
ხიდან ხეზე გადაფრინდა ჩიტო.

სული საზღვარს გადასცდება ფრენით,
ახლაც მახსოვს მისამართი შენი.

ცამდე წვდება ღამეების სიგრძე,
რაც დიდი სინარული ვიგრძენ.

წინ მეშლება სხვა ოცნების არე,
მიწის ცქერით დაიღალა მთვარე.

გაზაფხულის საღამოა მშვიდი,
ხიდან ხეზე გადაფრინდა ჩიტო.

1926

A Spring Evening

It's a tranquil evening in spring,
A bird flitting from tree to tree.

My soul soars beyond all bounds,
I still remember the way to your door.

Night embraces the vast sky's expanse.
Great happiness throbs in my heart.

Before me another dream-space unfolds.
The moon grew weary gazing down on earth.

It's a tranquil evening in spring,
A bird flitting from tree to tree.

1926

მე და გალაკტიონი

ავად ვიყავი, წუხელ ვკვდებოდი,
ასლა მიგონებს ალბათ ზოზია.
გალაკტიონში არის დემონი
და ჩემში უფრო ანგელოზია.

ყოველდღე ვიღებ ძვირფას ბარათებს
ბაღში მივდივარ, ეს დღე ცივია.
გალაკტიონში მიწა ანათებს
და ჩემში უფრო ზეცის სხივია.

შორს ქარი კივის, ასლო მტერია,
ასლა ღამდება შვიდია სრული.
გალაკტიონში ღურჯი ფერია
და ჩემს ღექსიდან მოჩანს უფსკრული.

ავად ვიყავი, წუხელ ვკვდებოდი,
ასლა მიგონებს ალბათ, ზოზია.
გალაკტიონში არის დემონი
და ჩემში უფრო ანგელოზია.

1924

Galaktioni and I

Yesterday, I was sick, I was dying,
Now Zozia must have me on her mind.
There's a demon in Galaktioni
But there's an angel in me.

Every day I receive precious letters.
I must go to the garden, today's cold is bitter.
The earth gleams in Galaktioni
But there's a heavenly spark in me.

Far away, the wind shrieks; nearby anemeies.
Night's falling; it's seven sharp.
There's blue in Galaktioni
But in my verse, the abyss.

Yesterday, I was sick, I was dying,
Now Zozia must have me on her mind.
There's a demon in Galaktioni
But there's an angel in me.

1924

უმიზნო სეტიალი

ეს შემოდგომა და ეს მინდორი
მისმობს უმიზნო სეტიალისთვის.
მაღლა გაფრენა მე მოვიზიდოქმე,
რადგან მიწაზე სული არ იცდის.

შრება სისხლისგან გული - აუზი
და მიწურობს ქუჩა, ვით თაფლი ფუტკარს.
თითქმის უოველდღე სასაფლაოზე
ვხვდები მათხოვარს და ჰროსტიტუტკას.

ახლაც ვარშემო მძიმე წამია,
ახლაც ქარში ვარ, თავს ვერ ვუშველე
და ვესალმები იმ ადამიანს,
ვისაც ცრემლები ლოუას უსველებს.

და მაკონდება ისევ ის ღამე,
როცა მეძინა სანაგვე ეუთში.
ახლა ქარია, ტირის არღანი
და მოწყენილი ზის თუთიყუში.

შენ დედამიწავ, უფრო მაძინებ,
როცა ოცნებით ზეცას მოვიარ,
წმინდაო ღმერთო! რად გამაჩინე,
მე სომ სიცოცხლე არ მითხოვია?!

ისევ მიწაზე ვარ მიჯაჭვული
(სადღაც შიშია, ვიღაც ფითრდება).
მოვა ოდესმე ვინმე ტანჯული
და ჩემ საფლავთან ის დაფიქრდება.

Aimless Wandering

This autumn and this field
Summon me to wander aimlessly.
I long to take wing high above,
For soul refuses to wait on the ground.

My heart is a pool draining of blood,
And I'm lured by the street like a bee to honey.
Almost every day, in the cemetery,
I meet a beggar and a whore.

Even now each moment feels burdensome,
Even now I'm unable to help myself,
And whoever has cheeks streaked
With dusty tears, I welcome.

I recall that night black as pitch
When I slept in a trash bin.
It's windy, the hurdy-gurdy wails,
A morose parrot hunches on its perch.

Earth, you frighten me so much more
When, in dream, I have wandered heaven.
Holy God, why did you grant me birth,
Did I ever ask for breath?!

As for now I remain earth-ridden.
Fear lurks near at hand, someone turns ashen,
And one day those who suffer will arrive
To brood by my grave.

და ეს ფიქრი უფრო ძნელია,
როცა თვალები ნათელს უცდიან.
ღმერთო! ჩემს ირგვლივ რა სიბნელეა,
ღმერთო! ჩემს ირგვლივ რა ბურუსია?!

1924

And oh, such knowledge is such agony
When eyes wait for brighter light, heavenly and intense.
God! It's so dark around me,
God! the fog so dense.

1924

* * *

ზეცა მწუურია და მიწა მშია,
ვფიქრობ გაწვევტილ სიმზე,
ვიცი, ის კაცი მე შემეჩვია
და იჭვის თვალით მიმზერს.

ასეთი ფიქრი გუშინაც მანლდა,
ვფიქრობ სიცოცხლის აზრზე.
ხელდაკრეფილი მივდივარ ბაღთან,
მინდა გაფრენა ცაზე.

სხვა კაცი ასე არ ივლის,
ვფიქრობ შორეულ დაზე
და შემომლია, მკვდარით,
სადმე მინდორში დაწვე.

ზეცა მწუურია და მიწა მშია,
ვფიქრობ გაწვევტილ სიმზე.
ვიცი, ის კაცი მე შემეჩვია
და იჭვის თვალით მიმზერს.

1924

I Thirst for Heaven, I Hunger for Earth

I thirst for heaven, I hunger for earth,
I'm thinking of the broken tie.
That man, I'm sure, is used to me,
Yet he regards me with a wary eye.

This impression clung to me yesterday, too,
As I contemplated life's core.
Arms folded, I pace this garden,
But I want to fly to heaven.

No one else wanders the world with heart so wild.
I keep thinking of my sister far away.
Like a dead man, I should lie down
Somewhere in a field.

I thirst for heaven, I hunger for earth,
I'm thinking of the broken tie.
That man, I'm sure, is used to me,
Yet he regards me with a wary eye.

1924

გიორგი ლეონიძე
Giorgi Leonidze
1899-1966

გიორგი ლეონიძე

1899-1966

გიორგი ლეონიძე, სიყვარულით გოგლა, ქართულ ლიტერატურაში მისთვის დამახასიათებელი მძლავრი, სისხლსავსე და ძარღვიანი სტილით შემოვიდა. 1944 წელს ლეონიძეს ირჩვევენ საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსად, 1950 წლიდან კი, საქართველოს მწერალთა კავშირის თავმჯდომარე ხდება. 1959 წელს მას სახალხო პოეტის საპატიო წოდება ენიჭება. იმავდროულად, გიორგი ლეონიძე ლიტერატურის ისტორიის ინსტიტუტის დირექტორია. ლეონიძის პოეზია გამსჭვალულია ღრმა პატრიოტიზმით, რაც, ერთმანეთთან შინაგანად დაკავშირებული, კახეთის ცხოვრების ამსახველი მოთხრობების კრებულისთვისაც არის ნიშანდობლივი.

ლეონიძის მიერ 1920 წლებში შექმნილი ლექსები: „ნინოწმინდა“, „მევირალობა“ და სხვა, მას უდიდესი პოეტის სახელს უმკვიდრებს.

Giorgi Leonidze

Giorgi Leonidze (1899–1966), familiarly called “Gogla” in his native country, was honored with the title of “People’s Poet” in 1959. Leonidze was an important literary scholar, particularly of old Georgian literature, as well as influential in poetry for his vigorous, full-throated style. He was selected an Academician in the Georgian Academy of Sciences in 1944, headed the Georgian Writers’ Union in the early 1950s and was Director of the Georgian State Institute of the History of Georgian Literature. His poetry is imbued with a deep patriotism that can also be seen in his interconnected short stories that depict and celebrate Kakheti village life. Works of the 1920s such as “Ninotsminda” and “Mating” established his reputation as a major poet.

ნინოწმინდის ღამე

1926 წ. 26 მარტი, ღამე ნინოწმინდის
გალავანში: სანდრო შანშიაშვილი, ჰაოლო
იაშვილი, ტიცინ ტაბიძე, გიორგი ლეონიძე.

ნინოწმინდა... ჰალატები მეფეთა...
გალავანში - ჯამი აქაფებული,
შენი სახე რისთვის შემომეფეთა,
სატი იყავ - ვეფხვი დაქალებული...

საზანდარმა ღამე ააცანცანა,
ავთანდილის მწვადი ცეცხლზე შხიოდა,
ცა - ატმებით მსხმოიარე, ჩახჩახა
და გაზაფხულს რმის სუნი ასდიოდა...

ნინოწმინდა... ჩვენ, როგორც ხაზარები!...
ოჰ, იმ ღამეს როგორ აგვაბრიალა
საქართველოს ლექსის მესანძარენი
ძმობამ, ცრემლმა, სიუვარულის იარამ!

როგორც ხმალი, ძმებო, ტამერლანისა,
სიუვარული ისე დამჯანებია!
მე მიეტირი ღამეს სამბახებიანს
და სიუვარულს ათაბაგის ქალისას;
მუძუები ოქროს კალმანებია,
წამწამები აქვს თავთუხის ეანისა...

Ninotsminda

26 March 1926. A night in Ninotsminda's courtyard: Sandro Shanshiashvili, Paolo Iashvili, Titsian Tabidze, and Giorgi Leonidze

Ninotsminda . . . the Kings' chambers . . .
Within these walls – a bowl of frothy wine;
Why should your eyes aim their fire at mine!
You glowed like an icon – a sultry tigress . . .

The strings of the suzandari made the night tremble,
Avtandil sizzled skewers of mtsvadi on the grill,
The heavens shone with peaches,
The spring was sweet as milk's rich smell.

Ninotsminda . . . we were fellowship, a tear,
The wound of love . . . Oh, how it made us blaze,
That night – we were Khazars at the forge,
Artificers of poetry's fire.

Like Tamerlane's sword, brothers,
Love wounded me.
I still grieve for that night like an iris
And my love for Atabeg's daughter;
Her breasts were golden trout,
Her lashes, a field of ripe wheat.

¹Khazars: old nomadic tribes, living in steppes and plains to the Eastwest of Caucasus.

წინანდალის ვაჟი აუგავებული,
ჩამოსხმული ოქროთი და თაფლითა,
აფრენილი ბასიერის დაფითა,
დურაჯი ხარ, ძაყვალს შეფარებული!

ნინოწმინდა... ჩვენ, როგორც ხასარები...
ოჰ, იმ დამეს როგორ აგვაბრიალა
საქართველოს ლექსის მესანძარენი
ძმობამ, ცრემლმა, იმ ჰატარა იარამ!

1926

She is my sole joy –
A vine fruiting in Tsinandali;
She is all gold and honey,
A partridge hidden among the blackberries
Flushed out by the huntsmen's tambourine.

Ninotsminda . . . we were Khazars . . .
On that night that made us blaze,
Artificers of poetry's fire –
Fellowship, tears, and that small wound.

1926

წავა ლექსი და წაიღებს

გადავიღიან ღრუბლები,
დაჰვირინ ოქროს ქვიშასა;
წავა ლექსი და წაიღებს
ასალგაზრდობის ნიშანსა!

გაჰვივება ცრემლის საგზალი,
თმებიდან ერთი ჭადარა,
წავა, ის ტალღაც გაშრება,
გუშინ რომ განიაღვარა!

წავა და არ დაბრუნდება
დაფეთებული ჯერანი,
იმ ღამის თრთოლა თან წაჰვივა,
იმ დილის გულის ძეგრანი!

ან რისთვის უნდა დაბრუნდეს,
მე ვეღარ მნახავს მზიანსა;
ასალგაზრდობა თუ უნდა,
უჯობს გადაჰვივს ნიავსა!

ვაი, რომ ერთხელ დაგრეკავს
და მერე შევრთავს ქვიშასა!
წავა ლექსი და წაიღებს
ასალგაზრდობის ნიშანსა.

1928

The Poem Will Scud

The clouds will scud across the sky
To scatter grains of golden sand.
The poem will fly and straightaway
Sail off with the sign of youth.

In its pack it will cherish a tear
And a lock of your silver hair.
The downpours will quickly depart
That yesterday flooded your heart.

It will set forth never to return,
A skittish, startled gazelle;
Night's shivers will wane in its wake;
And the throbs of my heart as well.

Should it ever make its way back,
It won't find me carefree or sunny;
Should it yearn for youth's bright ease,
Better it blow free in the breeze.

Poetry, alas, strikes you only
Once – then fuses you with sand's hard truth.
The poem will fly and straightaway
Sail off with the sign of youth.

1928

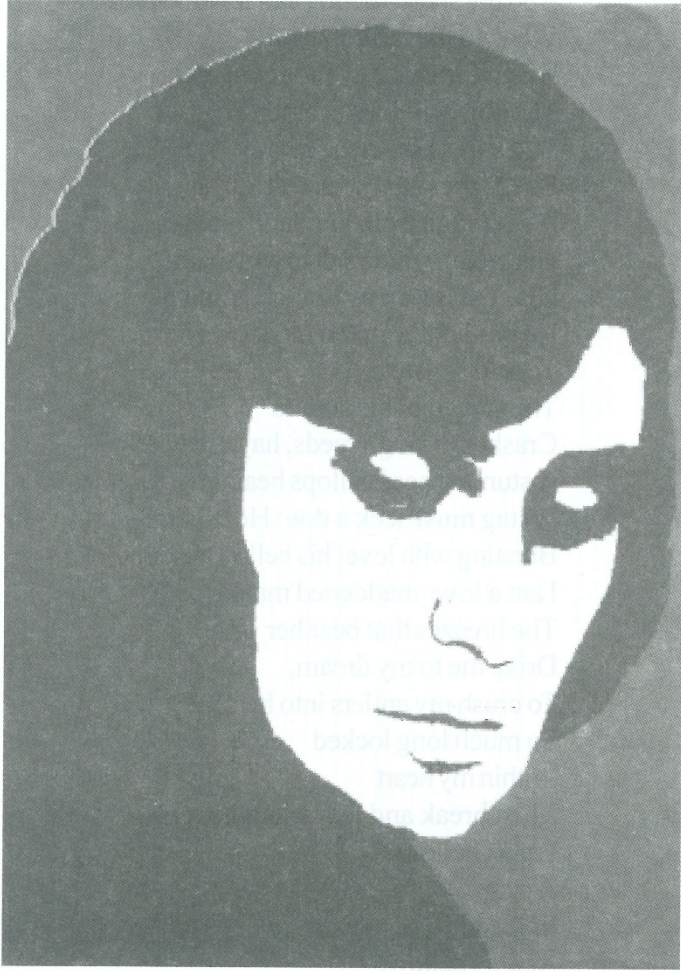
მევირალობა

ჩამაჭრდა კახეთს ჰაერი,
ტუეები გადიურიძისა,
ენკენისთვეში მთებიდან
ისმის უვირილი ირმისა.
- რასა ჰევირინან ირმები
ეორან-მთას, უარაიასა?
სახუნდაროდან მარეკი
გულში გაარტყავს ტუეიასა...
ხარი ირეში ფურს ეძებს,
მთაში ნახუქი ღიჭითა;
ქაფსა ჰერის გადაკაწრული
ეკლებითა და სიჭვითა.
თავი ანება ცალისთვის
იალაღების მწვანესა,
მოამტვრევს რქების ლაწანით
ხალას, ტუეს, ლერწმოვანებსა.
დამტერებული ჯოგები
მოზბინან თავდაყირანი...
ხარი ფურს ეძებს ღრიალით,
მე - სიუვარულსა მევირალი!
გახელებული ხარი ვარ,
გეშს ვიღებ ნიავქარხედა,
მაჩვენეთ ჩემი ოცნება,
რქა ზედ მივაფშვნა რქაზედა!
სულ მივამტვრიო, მივლეწო,
გულში რაც გადაირასა,
შეგვირებ,
როგორც ირეში
ჰევირინან უარაიასა!

1928

Mating

New wine perfumes the Kakheti air,
The crimson of the woods proclaims September
And the stags' mating call reverberates.
What do they trumpet
From Karaia's Raven Mountain?
The hunter hidden in ambush
Will shoot him in the heart,
But a stag must seek a doe.
A stag stout from highland grasses . . .
His mouth spurts saliva and foam,
His coat is torn by branches and thorns.
He has left the green meadows
To find a mate.
The spread of his antlers
Crashes through reeds, hay, trees.
A stunned herd gallops headlong, tumbles . . .
A stag must seek a doe: Here I am –
Bursting with love! his bellow resounds.
I am a love-maddened male.
The breezes that bear her smell
Drive me to my dream,
To crush my antlers into hers!
So much long locked
Within my heart
Must break and tear. Here I am –
I must bellow –
A stag
In Karaia . . .
Again I bellow!

ანა კალანდაძე
Ana Kalandadze
1924

ანა კალანდაძე 1924

ლექსების პირველ კრებულს 1946 წელს, უნივერსიტეტის დამთავრებისთანავე აქვეყნებს. ამ ლექსებმა ყოველდღიურობის ლირიზმითა და სინატიფით წარმოჩენის გამო, მას აღიარება მოუტანა. ანა კალანდაძის პოეზია ბალადის ნიშანთვისებებით ხასიათდება, რომელთა რთულ ქვეტონებს ალტაცებისა და სულიერების განზომილებაში გადაყვართ; პოეტი ქალბატონის გულისყურს ფოლკლორი იპყრობს, რომელიც მისი მკაცრი, მაგრამ ღრმად მგრძნობარე სტილის ნაწილი ხდება, სტილისა, რომელიც აღსავსეა საოცრებათა დახვეწილი შერძნებით. ანა კალანდაძის პოეზია ევროპის ყველა ძირითად ენაზე ითარგმნა. ასევე, თურქულად და არაბულად. 2006 წელს იგი ეროვნული ქართული პრესტიჟული ლიტერატურული ჯილდოს - 'საბას' მფლობელი ხდება.

Ana Kalandadze

Ana Kalandadze (born 1924) published her first collection, *Poems*, soon after she graduated from Tbilisi State University in 1946. Her poetry was immediately recognized for its distinctiveness and attention to an affectionate and subtle rendering of the details of ordinary life. Her poems evidence a ballad-like quality with complex undertones, suggesting a rhapsodic and spiritual dimension, and her attention to folk material is part of her spare, evocative style, infused with what might be termed a refined sense of wonder. Her poetry has been widely translated into the major European languages as well as Turkish and Arabic. In 2006 she was awarded the new and highly regarded national Saba Literary Prize.

ლაშარის გზაზე

ვუძღვნი არტოსელ
ნათელას ბალიურ-ოჩიაურისას

მარჯვე მუხლი გაქვს, ნათელავ,
გული - ეელამდე შდიდარი.
ლემადენსავით გადავლე
გზები ფენმოუკიდარი...
ცხრა წუარო გადავიარეთ
ზირიმსითი, ნაპირმსითარი...
შენებრ ქალი არ მინახავს,
არც გზები ესევეთარი...

1955

On the Lashari Road

They say your legs are strong, Natela,
Your heart, bounteous and full. Like a young
gazelle
You've climbed the precipitous paths . . .
Behind you, already nine brooks like swaths
Of sun still sparkle with your warmth.
Never before have I met a woman like you,
Nor mountain paths twisting as these do . . .

1955

* * *

იქ, ლურჯ ნაპირზე, სად მაღალი ლერწამი ხარობს,
გვიან, გვიან ამოდის მთვარე...
და ნიაფი კი არ ატოკებს გარსა და კუნელს,
მთვარის ნათელი ნელა, ნელა აღვიძებს სულებს...

1960

On the Blue Riverbank

On the blue riverbank a reed grows tall.
Very late, late, the moon rises . . .
No breeze rustles the hawthorn, the thistles,
Just moonlight, softly, softly summoning the soul . . .

1960

* * *

მე შევფრფვინავდი ეოველ გამვლელს ატმის შესავით –
ზიარებოდა ჩვენს სისარულს ვინმე მესამე...
ატმის შესავით ვერ ვმაღავდი ვარდისფერ ყვავილს
და თავი ჩემი ხეთა შორის საცნაურ ვუავი...
და უმაღლესი ნეტარება გამიქრა მწველი
და ლაფში გდია ვარდისფერი ზმანება ჩემი!

1969

Like a Peach Tree

Like a peach tree, on all who pass I showered my happiness –
That others could share the way to our bliss . . .
Like a peach tree, I could not hide my blush-fair bloom . . .
And so I unveiled my joy to all the orchard . . .
But then my delight, supreme fire, burned down to ash and sputter,
Now my blush-fair bloom lies trampled in the gutter.

1969

* * *

ვაქაო, დილის მზის სხივო,
სან ძთებზე ნისლთა დინებაჲ,
შუაფხოდან რო მიდისარ,
გული რად გაგეტირება?
შენ თუ არ იცი მიზეზი,
აბა ვის ეცოდინება?
გადმოდი, გადმოაშუქე
ღუორჯ თხილიანას კალთები.
რა დაშავდება? არც რაი:
გნახავ და ... გამეხარდება!

1955

You're a Warm Ray of Sun

You're a warm ray of morning sun,
And you caress the hills like mist.
No sooner have you left Shuapkho
Than your heart cries to return.
If the reason isn't plain,
Who else can explain?!
Come to me, let your light gleam
On these hazelnut slopes in shade.
How can this lead to any harm?
I'll be so pleased to see you . . . I'll beam.

1955

* * *

რომ აველოდი გულითქმას,
ჭკუას არ დავიხმარებდი,
შენთან დავლევდი ჩემს დღეებს,
შენს გულში ვავიხარებდი...
ზურგს საფქვავს წამოვიგდებდი,
გზას წისქვილისკენ ვავლევდი...
ბატარაც რამე ვწყენოდა,
სულს სოხობივით დავლევდი...

1955

Were I to Follow My Heart

Were I to follow my heart's choice,
I'd never seek my path in thought.
With you I'd spend my days,
Rejoicing just to be in your heart.
I'd fling a sack of grain across my back
And follow the track straight to the mill . . .
If anything caused you to end your love,
Like a pheasant I'd simply cease to live.

1955

რატომ უშვალე ბილიკი?

დღეობას, ცაბაურთობას,
თან წანასამდი ჯალაბსა,
არწივთა საბოინოდან
ჩამოსედავდი არაგვსა..
განა სოფლის გზას ჩამოჭევე
ოჩიაურთა კარასა?
სხვა გზით ჩახვედი არაგვზე:
გულს მოუკლავდი ანასა...

1955

Why Have You Changed Your Path?

Your family has always
Honored our holy days.
From the mountains where eagles soar
You like to watch the Aragvi flow.
Yesterday you forgot the road
That winds past the Ochiauri maiden's door.
You've changed your path –
Oh, poor Ana will be heartsore.

1955

მთარგმნელები

ადამ ჯ. სორკინი - თარგმნა ოცდაექვსზე მეტი წიგნი. ფლობს სხვადასხვა პრიზებს, მათ შორის მთარგმნელთა საზოგადოების პრიზს ევროპის პოეზიის თარგმნისათვის, ლონდონის კენეთ რექსროთის ხსოვნის მთარგმნელობით პრიზს, ჯილდოებს რუმინეთსა და მოლდავეთის რესპუბლიკაში. მიღებული აქვს ამერიკელ პოეტთა აკადემიის, ინგლისის ხელოვნების საბჭოსა და სოროსის ფონდის სტიპენდიები — მხარდაჭერა ფულბრაიტის, კვლევისა და გაცვლის საერთაშორისო საბჭოსა და როკფელერის ფონდებიდან, ისევე როგორც მხარდაჭერა აშშ ეროვნული ხელოვნების საქველმოქმედო ფონდიდან. ა.სორკინი პენსილვანიის შტატის სახელმწიფო უნივერსიტეტის თვალსაჩინო პროფესორია.

ნანა ბუხრაძე — ინგლისურ ენაზე თარგმნა ანა კალანდაძის 70 ლექსი, ირაკლი აბაშიძის ლექსების ციკლი „პალესტინა... პალესტინა“. გამოქვეყნებული აქვს ამერიკელი და ბრიტანელი მწერლების თარგმანები, მათ შორის თ.ს.ელიოტის ლექციათა სერიიდან უ.ბლეიკის შემოქმედების შესახებ, დ.პ.ლორენსის ფილოსოფიური ესსე, დ.პარკერისა და ჯ.აპდაიკის მოთხრობები და სხვ. ასწავლის ინგლისურ ენას ფ.ჯავახიშვილის სახელმწიფო უნივერსიტეტსა და ქართულ-ამერიკულ უნივერსიტეტში.

The Translators

Adam J. Sorkin has published more than twenty-six books of translation. His translations from Romanian have won the European Poetry Translation Prize of The Poetry Society, London, the Kenneth Rexroth Memorial Translation Prize, awards in Romania and the Republic of Moldova, and support from The Academy of American Poets, the Arts Council of England, the Soros Foundation, and the Romanian Cultural Institute. He has received Fulbright, IREX and Rockefeller Foundation grants as well as a fellowship from the National Endowment for the Arts of the United States. Sorkin is Distinguished Professor of English at Pennsylvania State University, Delaware County.

Nana Bukhradze has published two books of translation from Georgian poetry, *Palestine, Palestine* by Irakli Abashidze and *Verses in Translation* by Ana Kalandadze, both dual-language. She has also rendered into Georgian works by such varied British and American writers as T.S. Eliot, D.H. Lawrence, Dorothy Parker and John Updike. She pursued graduate study in Moscow at the Maxim Gorky Institute of World Literature and works as an associate professor of English at the Ivane Javakhishvili Tbilisi State University, while also teaching master's level students at the American Georgian University.

სარჩევი

ადამ სორკინი, „სტუმრად „ნადიმზე“

გალაკტიონ ტაბიძე 9

ტერენტი გრანელი 31

გიორგი ლეონიძე 43

ანა კალანდაძე 53

მთარგმნელები 66

Contents

Translator's Foreword

The Feast of Translation. The Translator's
Choices – Adam J. Sorkin

Galaktion Tabidze	9
Terenti Graneli	31
Giorgi Leonidze	43
Ana Kalandadze	53
The Translators	67

მწერალთა კავშირის ყოფილი შენობა
Former Premises of the Union of Georgian Writers